

Sygn. akt IX Ca 600/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Żegarska (spr.)
Sędziowie:	SO Mirosław Wieczorkiewicz SO Jacek Barczewski
Protokolant:	prac. sądowy Izabela Ważyńska

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Biskupcu z dnia 6 marca 2018 r., sygn. akt I C 735/17,

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.612,27 zł (trzy tysiące sześćset dwanaście złotych dwadzieścia siedem groszy) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 2.874,27 zł od dnia 27 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 738 zł od dnia 11 lipca 2017 r. do dnia zapłaty, oraz oddala powództwo w pozostałym zakresie i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.598 zł (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

II. oddala apelację w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 631 zł (sześćset trzydzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Mirosław Wieczorkiewicz Agnieszka Żegarska Jacek Barczewski

Sygn. akt IX Ca 600/18

UZASADNIENIE

Powód A. B. domagał się zasądzenia od G. (...)T.U. S.A. z w W. kwoty 3.613,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi dopłatę do wypłaconego przez pozwanego odszkodowania za uszkodzenie samochodu marki V. (...) nr rej. (...).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że oferował powodowi możliwość naprawy pojazdu we współpracującym warsztacie, co spotkało się z odmową i w konsekwencji doprowadziło do powiększenia rozmiarów odszkodowania.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r., Sąd Rejonowy w Biskupcu oddalił powództwo (pkt I) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 25 grudnia 2016 r. doszło do uszkodzenia pojazdu marki V. (...) nr rej. (...). Właścicielem samochodu był T. K.. Sprawca szkody w chwili wyrządzenia szkody posiadał ważne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. W pojeździe T. K. doszło do uszkodzenia zderzaka przedniego, kratki, listwy zderzaka przedniego prawego, wspornika zderzaka prawego, spoileru zderzaka przedniego, reflektora przeciwmgielnego prawego, nadkola przedniego prawego, kołpaka koła przedniego prawego. Decyzją z 20 stycznia 2017 r. (...) S.A. z siedzibą w W. wypłaciło na rzecz T. K. kwotę 1.128,46 zł tytułem odszkodowania. Wpłata została ustalona na podstawie wyceny kosztorysowej (...) S.A. W decyzji ubezpieczyciel wskazał, iż w przypadku poniesienia wyższych kosztów naprawy pojazdu, poszkodowanemu przysługuje prawo rozliczenia szkody na podstawie rachunków/FV potwierdzających dokonaną naprawę. W dniu 20 kwietnia 2017 r. T. K. w drodze umowy cesji przełał na A. B. wierzytelność przysługującą mu w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w W., z tytułu wszelkich szkód, w związku z kolizją z 25 grudnia 2016 r. A. B. 4 lipca 2017 r. wezwał (...) S.A. z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 3.612,27 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. T. K. sprzedał ww. pojazd w trakcie postępowania. Koszt naprawy pojazdu wynosił łącznie kwotę 4.313,41 zł, z czego kwota 3.646,72 zł stanowiła koszt części, zaś kwota 899,79 zł stanowiła koszt robocizny i materiału lakierniczego.

Sąd Rejonowy wskazał, że uszkodzony pojazd został sprzedany w stanie uszkodzonym, a więc powód utracił możliwość dochodzenia naprawienia szkody. Naprawa pojazdu została wykluczona, a tym samym powód nie może domagać się kosztów naprawy których nie poniósł. Przywrócenie stanu poprzedniego w takiej sytuacji jest niemożliwe. Z tego też względu, roszczenie zostało oddalone w całości. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu I instancji w całości.

Powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie:

1. art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że: zbycie przez poszkodowanego uszkodzonego pojazdu wyłącza możliwość dochodzenia odszkodowania w kwocie równej ustalonym przez biegłego kosztom naprawy pojazdu, podczas gdy szkoda poszkodowanego powstała już z chwilą uszkodzenia pojazdu i już wówczas powstał obowiązek jej naprawienia, co wobec niezastnienia szkody całkowitej powinno nastąpić przez zapłatę odszkodowania opowiadającego uzasadnionym kosztom naprawy pojazdu, niezależnie od tego, czy powód dokonał naprawy (i czy w ogóle zamierzał dokonać naprawy), a późniejsza sprzedaż pojazdu nie ma żadnego wpływu na wysokość oraz sposób ustalenia należnego powodowi odszkodowania,

2. art. 233 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, skutkujące oddaleniem powództwa przyjęcie, iż uwzględnienie żądania pozwu doprowadziłoby do wzbogacenia się poszkodowanego, podczas gdy okoliczność powyższa nie była przedmiotem żadnego dowodu.

Mając powyższe na uwadze, powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- a. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 3.612,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
 - b. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów postępowania przed Sądem I instancji według norm przepisanych
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych.

W odpowiedzi pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powodowa kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w przeważającej części.

Nie negując prawidłowości przeprowadzonego postępowania dowodowego i przytoczonych ustaleń faktycznych, Sąd II instancji doszedł do przekonania, że sprzedaż uszkodzonego pojazdu nie stanowiła przeszkody do uwzględnienia roszczenia powoda.

Sąd Rejonowy wskazał, że poszkodowany przez sprzedaż uszkodzonego samochodu, utracił możliwość domagania się wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela. W zaistniałej sytuacji, naprawa samochodu została wykluczona, a więc powód nie mógł domagać się nieponiesionych kosztów naprawy. Zdaniem Sądu I instancji, przywrócenie stanu poprzedniego w niniejszej sprawie było niemożliwe.

Odnosząc się do powyższego Sąd Okręgowy wskazuje, że obowiązek odszkodowawczy ubezpieczyciela pojawia się już z chwilą wyrządzenia poszkodowanemu szkody (z chwilą uszkodzenia samochodu) i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle taką naprawę zamierza przeprowadzić (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, Legalis nr 51112). Naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu, nie są warunkiem koniecznym dla dochodzenia odszkodowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, Legalis nr 315880).

Sąd Okręgowy w pełni podziela również pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17, że przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 k.c. bowiem jedynie tylko w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji. Powstanie roszczenia w stosunku do ubezpieczyciela o zapłacenie odszkodowania, a tym samym jego zakres odszkodowania, nie zależą od tego, czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar.

Podobnie dla obowiązku wypłaty odszkodowania w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma znaczenia to, czy poszkodowany sprzedał uszkodzony samochód.

Należy wyraźnie podkreślić, że w przypadku szkody częściowej (a taka wystąpiła w niniejszej sprawie) poszkodowanemu należy się od zakładu ubezpieczeń odszkodowanie odpowiadające niezbędnym i ekonomicznie uzasadnionym kosztom naprawy pojazdu.

W rozpatrywanym przypadku, szkodą poniesioną przez poszkodowanego jest sam fakt pogorszenia stanu należącego do niego pojazdu, a wysokość szkody uzależniona jest jedynie od ekonomicznie uzasadnionych kosztów jego naprawy bez względu na to, czy naprawa ta w ogóle nastąpiła lub ma nastąpić. Szkodą nie jest bowiem poniesiony przez poszkodowanego wydatek na naprawę pojazdu, lecz szacunkowa wysokość tych wydatków, przy czym żadne przepisy prawa nie nakładają na poszkodowanego obowiązku naprawienia uszkodzonego pojazdu. Poszkodowany może również pojazd sprzedać, bez jego uprzedniej naprawy, co nie zmienia faktu, iż odszkodowanie winno być równe kosztom szacowanej naprawy pojazdu.

Ubezpieczyciel nie może umniejszać swej odpowiedzialności za szkodę na tej podstawie, że poszkodowany zdecydował się na sprzedaż pojazdu po naprawie lub bez jego uprzedniej naprawy. Prawo do sprzedaży pojazdu w tym stanie (nawet za cenę, która według ubezpieczyciela została zaniżona) jest prawem właściciela pojazdu, i nie zmienia to faktu, że ubezpieczyciel sprawcy szkody winien wyrównać uszczerbek w majątku poszkodowanego do pełnej wysokości szkody.

Tym samym Sąd Okręgowy w tej konkretnej sprawie ,gdzie z okoliczności faktycznych wynika ,że zaniżone przez ubezpieczyciela odszkodowanie nie pozwoliło na dokonanie pełnej naprawy uszkodzonego pojazdu , pomimo wyboru takiej metody naprawienia szkody co wprost wynika z zeznań T. K. (k.100) , uznał ,że sprzedaż uszkodzonego samochodu nie pozbawia możliwości żądania odszkodowania w należnej , właściwej kwocie .

Sądowi Rejonowemu zupełnie umknęło to, że poszkodowany T. K. - na skutek zaniżenia odszkodowania przez pozwanego (1.128,46 zł) - dokonał tylko częściowej naprawy powstałych uszkodzeń, co stanowiło przyczynę sprzedaży auta ze znaczną stratą (k. 100).

Z niekwestionowanej opinii biegłego R. S. wynika, że całkowity koszt naprawy uszkodzonego pojazdu wynosił 4.313,41 zł (k. 116). Biorąc pod uwagę, że pozwany wypłacił poszkodowanemu kwotę 1.128,46 zł, to powód mógł domagać się z tytułu naprawienia szkody kwoty 3.184,95 zł (4.313,41 zł - 1.128,46 zł).

Niemniej jednak w pozwie zgłoszono żądanie zapłaty kwoty 2.874,27 zł (k. 5), a po wydaniu opinii przez biegłego S. powód nie rozszerzył powództwa. Z tego też względu, Sąd Okręgowy nie mógł zasądzić ponad żądanie (art. 321 § 1 k.p.c.) i uwzględnił jedynie wspomnianą kwotę 2.874,27 zł.

Sąd II instancji zasądził na rzecz powoda kwotę 738 zł tytułem zwrotu kosztów prywatnej kalkulacji naprawy.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r. (III CZP 24/04, Lex nr 106617), odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego.

Zatem do odszkodowania przysługującego z umowy ubezpieczenia oc posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, wlicza się koszt prywatnej ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego.

Wnioski opinii prywatnej (koszt naprawy: 4.002,73 zł) były zbliżone do wniosków opinii biegłego S. (koszt naprawy 4.313,41 zł), dlatego też uznać należy, że opinia załączona do pozwu była przydatna do rozstrzygnięcia sprawy. Jednakże przede wszystkim wspomniana kalkulacja, uzasadniała pogląd powoda o rażącym zaniżeniu kosztów naprawy przez ubezpieczyciela.

Ustawowe odsetki od kwoty 2.874,27 zł zostały zasądzone od dnia 27 stycznia 2017 r. (zgodnie z żądaniem pozwu), a od kwoty 738 zł od kwoty 11 lipca 2017 r.

Z płyty CD znajdującej się na karcie 85 akt sprawy wynika, że roszczenie do zapłaty kwoty 738 zł zostało mu zgłoszone w dniu 10 lipca 2017 r., dlatego pozwany pozostawał w zwłóce od dnia 11 lipca 2017 r.

O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., ponieważ roszczenie powoda zostało oddalone jedynie w niewielkiej części (data naliczania odsetek za opóźnienie).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Mirosław Wieczorkiewicz Agnieszka Żegarska Jacek Barczewski